

HANDLEPLAN MOD MOBNING

Handleplan mod mobning for Gilbjergskolen

Til elever, medarbejdere og forældre på Gilbjergskolen

Mobning blandt børn har store konsekvenser - både socialt og psykisk. Børn, der bliver mobbet, er ofte utrygge ved at gå i skole, og det går både ud over deres faglige indlæring og selvværd. Det kan på sigt få store konsekvenser for deres videre liv både socialt, uddannelses- og helbredsmæssigt. Derfor tager skolen afstand fra mobning i enhver form, og vil aktivt modarbejde sådan adfærd, og skolen deltager i videst muligt omfang i kampagner til imødegåelse og afskaffelse af mobning.

Gilbjergskolen har udarbejdet denne handleplan, som henvender sig til alle forældre og skolens medarbejdere med tilknytning til skolen. Planen er tænkt som et redskab til den forebyggende, foregribende samt indgribende indsats mod mobning på Gilbjergskolen.

Planen indeholder:

- Målsætning
- Definition på mobning
- Skolens handleplan
 - Den forebyggende indsats
 - Den foregribende indsats
 - Den indgribende indsats
- Konkrete materialer
- Litteraturliste

Målsætning for Gilbjergskolen

Vores målsætning er:

At medarbejdere, forældre og børn tager et aktivt ansvar i indsatsen mod mobning og er med til at skabe en dagligdag, hvor der er en høj tolerancekultur og plads til forskellighed.

At få en fælles holdning til indsatsen mod mobning på skolen ved hjælp af redskaber til forebyggelse samt en beredskabsplan til brug i konkrete tilfælde af mobning.

At indsatsen mod mobning er en proces, der hele tiden er i gang i et samarbejde mellem medarbejdere, forældre og børn. At vi skaber et "vi" sammen mod mobning

Vores succeskriterier er:

At alle oplever trivsel, nærhed og tryghed.

At børnene, lærerne, pædagogerne og forældrene er aktivt handlende i forhold til tolerancen og trivslen på Gilbjergskolen.

At børnene oplever, at de har et medansvar i processen og med respekt bliver hørt og taget alvorligt.

Hvad forstår vi ved mobning på Gilbjergskolen?

" Mobning er en gruppes systematiske forfølgelse eller udelukkelse af en enkelt person på et sted, hvor denne person er tvunget til at opholde sig."

Kilde: Helle Rabøl Hansen: Grundbog mod mobning, Gyldendals Lærebibliotek 2005

Hvorfor mobbes der?

HANDLEPLAN MOD MOBNING

Mobning opstår især i grupper, hvor det sociale klima er kendetegnet af manglende fællesskabs-følelse, og hvor negativt ladede værdier er normsættet. Mobning skyldes lav tolerance i gruppen og kendetegnes ved en meget snæver

opfattelse af, hvad der er " det rigtige og forkerte" i gruppen –eksempelvis tøj, udseende, fritidsinteresser osv. Den seneste forskning på området peger på, at aktiveringen af tilskuerne er en af de vigtigste ressourcer i kampen mod mobning. Manglende indgriben fra omgivelserne fungerer som en accept og en legitimering af mobning. Derfor er det vigtigt at klargøre og arbejde for, at børnene bliver bevidste om og støtte dem i, hvordan de aktivt kan handle og dermed være med til at modvirke mobning. Dermed hviler det reelle ansvar for mobning altid på de voksnes skuldre – fagvoksne som forældre. Det er et mål for den forebyggende indsats, at børnene magter at optræde som gode kammerater og bryde rollen som passiv tilskuer.

Der er forskel på konflikt, drilleri og mobning

Der findes episoder, som ofte bliver forvekslet med mobning:

Konflikt:

En konflikt handler om en uenighed, en uoverensstemmelse eller en konkret anspændt episode med to eller flere personer eller grupper. I modsætning til mobning er magtforholdet mellem de involverede generelt lige. I mobningstilfælde er der en klar ubalance i forholdet –mobning er ikke en konflikt, og derfor egner konfliktløsningsmetoder sig ikke i tilfælde af mobning.

Drilleri:

Drilleri er bemærkninger, råb eller handlinger, der har karakter af tilfældighed og spontanitet. Det er typisk en enkeltstående handling, der bl.a. kan handle om at afprøve grænser eller være et forsøg på at skabe kontakt. Drillerier kan godt være hårde, men hensigten er ikke eksklusion fra fællesskabet.

Generende drillerier:

En gråzone mellem drilleri og mobning. Når drillerier mister karakter af tilfældighed, og magtbalance mellem parterne langsomt bliver forrykket. Et vigtigt forvarsel om mobning.

Forskellige former for mobning

Mobningen kan foregå på forskellige måder, som når man:

- Der siges eller skrives ubehagelige ting om en person eller gøres nar og bruges øgenavne (i klassen, på gangene, i gården, via sms, chat og mails),
- Med vilje forsøger at holde én uden for fællesskabet eller ikke inviteres med i lege, og når der tales dårligt bag ens ryg,
- Der slås eller sparkes eller på anden måde korporligt forulempes,
- Der fortælles løgne eller spreder falske rygter om en person.

Børns roller i mobning

Børn har ikke altid den samme rolle i tilfælde af mobning:

- den, der bliver mobbet.
- den, der mobber.

HANDLEPLAN MOD MOBNING

- medløbere eller mobbeassistenter.
- mobberens supportere.
- det tavse flertal (vidne til mobningen, men forholder sig passivt).
- den, der forsvarer.

Det kan være svært at opdage mobning, som kan ske i det skjulte og på ” usynlige” måder. Det følgende er nogle af de reaktioner, som kan være tegn på mobning, som alle voksne skal være opmærksomme på:

- bliver passiv, trækker sig ud af fællesskabet
- går for sig selv og er alene i frikvartererne
- søger megen voksenkontakt
- udviser ringe selvtillid
- kommer let ud af balance, bliver opfarende eller indelukket
- kommer for sent eller udebliver fra undervisningen
- mister eller får ødelagt ting, tøj o. lign.
- klarer sig dårligere fagligt
- vil ikke i skole
- klager over ondt i mave, hovedpine el.lign.

Ved mistanke eller tilfælde af mobning kontakt altid barnets klasselærer !

Den forebyggende indsats på Gilbjergskolen

- har som mål at skabe en god trivsel og god stemning på skolen og i klassen.

På skoleplan:

Alle medarbejdere, forældre og børn, der har deres gang på Gilbjergskolen, har et ansvar for aktivt at stoppe mobning og fremme trivslen.

Trivsel er et fast punkt på teammøderne.

Trivsel tages årligt op som punkt på forældrerepræsentantskabsmøderne

Den forebyggende indsats evalueres og justeres i skolens kompetancecenter i samarbejde med ledelsen

Handleplan mod mobning ligger på skolens intranet –både til forældre og ansatte.

Klassens/børnegruppens sociale trivsel er et fast punkt på møder mellem lærere, pædagoger og ledelsen.

En gang om året afholdes en trivselsuge, hvor klasselærer/kontaktpædagog gennemfører en trivselsundersøgelse blandt klassens børn enten ved brug af interview, spørgeskema, www.klassetrivsel.dk eller andre metoder, som findes i lærermappen på intranet.

Kompetencecenteret: Der afholdes møde hver måned, hvor lærere, pædagoger og teams kan indberette deres bekymring og modtage hjælp til en handleplan. Morgensamling for hele skolen er med til at skabe et fællesskab og en forståelse for den fælles opgave at være samlet på en god og rolig måde.

Ansætte, elever og forældre har et fælles ansvar at sikre at der er en ordenlig tone på skolen. Negativt sprog danner et negativt miljø.

Legepatrolje 5. classes elever) er med til at sætte aktiviteter i gang og dermed dæmpe konflikter i frikvarteret. Der

HANDLEPLAN MOD MOBNING

organiseres lege for de mindre børn i det store frikvarter og store og små børn lærer hinanden at kende. 5.-venner er en venskabsordning mellem skolens 0. klasser og 5. klasser. Der arrangeres aktiviteter og sociale arrangementer.

Ordensregel. Alle elever søger for orden i deres klynge. Det er med til at skabe ordentlige rammer for trivslen og styrke fællesskabet.

På klasseplan:

Det er klasse-teamets ansvar i samarbejde med børnene at udarbejde "spilleregler" for samvær i klassen. Spillereglerne skal offentliggøres på et synligt sted i klassen. Reglerne revideres løbende, således at de matcher børnenes hverdag.

Lærere og pædagoger bruger Red Barnets materiale "Fri for mobberi" i indskolingen På 0. årgang vil skolens relationsmedarbejder/pædagogiske leder deltage i det første forældremøde og informere om skolens trivselspolitik.

I 0. klasse er der hver uge trivselstime, hvor materialet følges systematisk.

I indskolingen (1.-3. klasse) benyttes "Taktil Rygmassage –den man rører, mobber man ikke",

"Samtaleark" og lege, der styrker den sociale forståelse. Skolepædagogerne står for tilrettelæggelsen af en systematisk trivselsindsats hver uge." Fri for mobberi" benyttes samt "jeg er ok –du er ok"

I 4.-6. klasse kan der gøres brug af "Dilemmaspelet", som er 6 tv-programmer produceret af DR i samarbejde med DCUM (Dansk Center for Undervisningsmiljø), hvor der stilles skarpt på situationer, som de fleste børn kender. Klasselærer har ansvaret for den forebyggende indsats gennemføres systematisk.

Mobbestopmøder og samarbejde omkring oplæg og foredrag fra Børns Vilkår. Børnetelefonen. Lærere i udskolingen kan bruge materialet "Takling" samt materialet "Kort og godt" "Alle de andre gør det!"

"Alkoholialog" "Fryspunkt.dk". I 7.-9. klasse kan der gøres brug af klasse-møder, hvor trivsel og mobning diskuteres, og de sociale kompetencer udvikles. Klasselærer har ansvaret for den forebyggende indsats gennemføres systematisk.

I 3.-9. klasse skal der i samarbejde med eleverne udformes retningslinjer for brug af digitale medier –Sms, Mms og chat jf. www.sikkerchat.dk. Børn er meget fortrolige med digitale informationsmedier og har "rykket" en del af legeuniverset ud i dette elektroniske "rum". De digitale værktøjer giver en masse spændende stof til aktivitet, men kan også misbruges, når det kører skævt i en børnegruppe. Det er oplagt at lave undervisningsforløb omhandler digitale medier. "Go´mobilstil" og Facebook-etik er obligatoriske emner, og der etableres evt. et samarbejde med kommunens SSP-medarbejder.

Hvert år udarbejdes en elevplan med eleven, hvor elevens trivsel og sociale kompetencer blandt andet er i fokus. Klasselæreren sikrer, at der i hver klasse vælges et hold forældre (evt. festudvalg), der hjælper med at arrangere og afholde mindst to sociale klassearrangementer, der tilgodeser alle børn.

Det er klasseteamets (både lærernes og pædagogernes) ansvar at afdække det enkelte barns trivsel og sociale kompetencer. Dette sker bl.a. via individuelle elevsamtaler. Skolens kompetencemedarbejder hjælper med oplæg og materialer.

På forældreplan:

Forældrene er forpligtede til aktivt at indgå i arbejdet mod mobning –herunder selv at tage initiativer forældrene imellem med en nysgerrighed og ikke-dømmende tilgang.

Forældrene er ligeledes forpligtede til at meddele evt. viden om mobning til skolens personale eller skolens ledelse.

HANDLEPLAN MOD MOBNING

Trivsel er et fast punkt på forældremøderne. Skolen anbefaler, at forældre tager initiativer til sociale arrangementer for den enkelte klasse. Fx lege-/madgrupper, fester, ture o.lign. Se også tv-programmet " Forældre på banen" på www.sammenmodmobning.dk

Fødselsdagspolitik: Fødselsdage er et af de centrale punkter, når det kommer til udstødelse og positionsmarkeringer. I en klasse med en smal tolerancekultur kan der let gå lav- og højstatus i fødselsdagsfester. Der kan være børn, der oplever, at deres fødselsdagsarrangement bliver boykottet, mens andre ikke inviteres med. Det er skolens holdning, at børnefødselsdage ikke er en privat sag, men et arrangement, der griber ind i det fælles skoleliv. På forældremødet aftales det, hvordan fødselsdage arrangeres i den enkelte klasse.

Skolen anbefaler følgende:

- 1) Der udformes klasseaftaler, som tilgodeser klassens sociale liv. Aftalerne revideres hvert år og er et fast punkt på forældremødet.
- 2) Henvendelser vedr. mobning foregår altid mundtligt, da der ofte kan ske misforståelser i det skrevne medie.
- 3) Find gode råd på: www.sikkerchat.dk Forældre har en vigtig rolle i at tale med deres barn om, at der følger et ansvar med at have en mobiltelefon og at chatte på nettet.

Vi anbefaler også, at forældre læser AMOK's rapport " Chat, chikane og mobning blandt børn og unge" på www.mobbeland.dk

Gilbjergskolen

Forældreråd om forebyggelse af mobning

Kilde: Helle Rabøl Hansen: Grundbog mod mobning, Gyldendals Lærerbibliotek 2005

Nr.	Råd	Baggrund
1	Tal ikke dårligt om dine børns kammerater – eller om deres forældre.	Det " forstyrrer" barnets opbygning af kammeratskabsnetværk. Forældreattituder påvirker også hele børnegruppens tolerancekultur.
2	Støt dit barn i at dyrke forskellige bekendtskaber på kryds og tværs i klassen.	Det er en styrke for barnet at have flere bekendtskaber at bygge på. Samtidig mindsker det muligheden for, at nogle kammerater er meget isolerede.
3	Sæt spot på " usynlige" kammerater i dit barns klasse. Børn, der ikke nævnes, aldrig er med hjemme osv.	" Usynlige" klassekammerater kan være isolerede mobbede børn, der trænger til at blive trukket med ind i lege og aftaler.
4	Tilskynd dit barn til at forsvare den klassekammerat, der ikke kan forsvare sig selv.	Det er især håndsækningen fra en skolekammerat, der bryder isolationen omkring barnet, der mobbes.
5	Giv invitationer til børnefødselsdage fra klassekammeraterne høj-prioritet. Dvs. sørg for at dit barn så vidt muligt tager med til alles fødselsdage.	Det udtrykker respekt for klassekammeraten, der har fødselsdag, at invitationen tages alvorligt.
6	Fortæl dit barn, at fødselsdagsfester er forskellige, og det er en del af spændingen.	Barnet med lavstatus i klassen kritiseres ofte for fødselsdagens indhold. Det er forbundet med stor ulykkelighed at blive ramt på sin familieintimitet. Forskellige fødselsdagsformer øger spændingen.

HANDLEPLAN MOD MOBNING

7	Når du selv holder fødselsdag for dit barn, så husk den sociale fødselsdagspolitik: alle, ingen piger eller alle, ingen drenge.	Selektive fødselsdagsinvitationer markerer manglende respekt for klassen eller gruppen som et samlet konkret fællesskab. At blive sprunget over i rækken af inviterede gæster opleves meget smertefuldt.
8	Prioritér samvær med de andre forældre.	Socialt samvær i forældregruppen smitter af på det sociale samvær eleverne imellem.
9	Støt læreren og pædagogen, der prioriterer det sociale liv i børnegruppen.	Lærere og pædagoger, der sætter konkrete initiativer i gang for at forbedre det sociale liv i klassen, har brug for forældreopbakning.
10	Brug forældrerepræsentanter og skolebestyrelsen i antimobbe-arbejdet.	Forældrerepræsentanter og skolebestyrelse kan være med til at gøre mobbeindsatsen til en topprioriteret skoleindsats.

Gilbjergskolen:

Den foregribende indsats på Gilbjergskolen

- har som mål ved mistanke om mobning at afdække denne og gribe ind.

Skolens personale går aldrig forbi et barn, der er ked af det. Vi stopper op og hører, hvad der er i vejen, og inddrager om nødvendigt barnets klasselærer i sagen.

Skolen forventer, at alle voksne –forældre, lærere og pædagoger –reagerer øjeblikkeligt, hvis de i deres daglige gang på skolen er vidne til, at et barn udsættes for trusler, groft krænkende sprogbrug, fysiske overgreb eller anden form for nedværdigende behandling.

Blot ved mistanke om, at mobning forekommer, tages problemet op og relevante forældre/klasselærer inddrages.

Den indgribende indsats på Gilbjergskolen:

- træder i kraft, når mobningen er konstateret og kræver en handling.

Klassens trivsel skal være et fast punkt på kerneteamets møder. Henvender et barn eller andre sig om mobning, skal det tages alvorligt. Er der ingen konkret henvendelse, men en mistanke om mobning, skal dette også bringes op i teamet, så der kan udveksles iagttagelser og vurderinger.

Forældre, lærere, pædagoger, skolepsykolog etc. er forpligtede til at kontakte klasselæreren eller skolens ledelse, hvis de har kendskab til dårlig trivsel eller mobning i klassen eller fritidsordningen.

Den pågældende klasses lærergruppe og pædagoger informeres omgående (via klasselæreren), hvis der forekommer mobning. Lærergruppen og fritidsordningen træffer en beslutning om en række konkrete initiativer, der matcher problemet såsom:

Samtale med mobbeofret – oftest er det klasselæreren, der tager sig af dette. Følgende er en beskrivelse af, hvordan samtalen skal forløbe:

- 1) At være "øre": Den voksne skal lytte aktivt og deltagende. Spørg ind til oplevelsen/oplevelserne. Der stilles konkrete spørgsmål: "Hvad skete der så?", "Hvad gjorde du så?", "Hvordan reagerede de andre?", "Hvad sagde han?" osv. Formålet er, at barnet får læsset af.
- 2) At løfte skyld: Udvis forståelse for barnets situation og løft skylden væk fra barnets skuldre.
- 3) Hvad kan du gøre? Vær transparent. Fortæl barnet, hvad du har tænkt dig at gøre. Hvis du har brug for tid, så sig

HANDLEPLAN MOD MOBNING

til barnet, at du skal i "tænkeboks", men at du vender tilbage. Formålet er at give dig tid til at lægge en strategi evt. i fællesskab med de andre i teamet.

4) Hvad kan barnet gøre? Bemærk, at dette punkt først kommer efter "hvad kan DU gøre".

Rækkefølgen er vigtig for ikke at give barnet falske forventninger om, at han eller hun helt alene skal vende situationen. Barnet hjælpes frem til en eller to håndterbare beslutninger. Det skal være enkelt og overskueligt for barnet -fx at fortælle forældre om situationen.

Samtale med tilskuerne, der opfordres til at handle.

Samtale med mobberen/mobberne, hvor skolens holdning til mobning markeres fast og bestemt, men uden moraliseren. Det er handlingerne, der er problematiske, ikke personen. Det drøftes, hvad mobberen skal ophøre med i forhold til den mobbede. Forslagene skal komme fra mobberen selv. Denne samtale skal følges op med jævne mellemrum for at drøfte, hvordan mobberen har klaret det. Kontakt til de berørte forældre. Her er formålet at kortlægge og finde løsninger i samarbejde med forældrene, og der udarbejdes en fælles handleplan. Faglærere og kollegaer orienteres. Det er selvfølgelig vigtigt at alle har en skærpet opmærksomhed.

Klassemøde, hvor problemet afdækkes, og der indgås aftaler om, hvordan mobningen bliver stoppet.

Tag kontakt til skolens kompetencecenter

Evt. forældremøde, hvor problemet tages op, og løsningsforslag drøftes.

Skoleledelsen orienteres eller inddrages direkte.

Forældreråd til et mobbet barn

Nr.	Råd
1	Sig aldrig: "Du skal bare lade som ingenting". Det er lige præcis det, dit barn ikke kan.
2	LYT til dit barns fortællinger.
3	SPØRG ind til dit barns fortællinger, så han eller hun får "læsset" det hele af.
4	Fortæl barnet at der ikke er nogen undskyldning for mobning
5	Vis forståelse -vær solidarisk, men... ...lad være med at blive gal eller aggressiv på de andre børn -det hjælper ikke dit eget barn.
6	Hvis du vurderer, at dit barn står i en situation, som hun eller han ikke kan ændre på, så henvend dig til læreren eller lærerteamet.
7	Henvend dig også til pædagogerne i fritidsordningen.
8	Kontakt andre forældre med henblik på at lave legeaftale eller få hjælp til dette af skolens ansatte
9	Lykkes det ikke, bør du henvende dig til skoleledelsen.
10	Styrk dit barns selvværd med værdsættelse og nærvær.

Forældreråd til et barn, der mobber

HANDLEPLAN MOD MOBNING

Nr.	Råd	
1	Fokuser på selve mobningen. Det er mobningen, der er uacceptabel –ikke barnet.	
2	Få dit barn til at føle sig ansvarlig og støt dit barn i at ændre adfærd.	
3	Kontakt den mobbedes forældre for at få belyst sammenhængen.	
4	Kontakt dit barns klasselærer eller kontaktpædagog.	
5	Vær åben, hvis du får en henvendelse fra skolen eller andre forældre om, at dit barn mobber.	

Hjemsendelse fra skolen:

Skolens ledelse kan i særligt grove tilfælde vælge at udelukke en elev fra undervisningen i op til en uge. Dette følges op af samtaler med elev, forældre og evt. andre der er involveret. Ofte vil sagen blive fulgt op af et videre forløb med inddragelse af relationsmedarbejder og evt. PPR, SSP og socialforvaltning. Dette beror på en konkret vurdering i hver enkelt sag.

Forebyggelseskassen:

Som inspiration til læreren er der udarbejdet en kasse med konkret materiale og idéer til arbejdet med den forebyggende, den foregribende og den indgribende indsats mod mobning

Indhold:

Fri for mobberi –Red Barnet –Skolekuffert til indskolingen

En samlet kasse indeholdende forældretips, massageprogram, samtaletavler mm. Hvert spor har en kuffert.

Trin for trin

Materiale, der hovedsageligt henvender sig til indskolingen. Materialet befinder sig i indskolingen tre spor. Stop op snegl og hurtighund følger med.

Taktil rygmassage –Den man mobber, rører man ikke –0.-7. Klasses trin

Små historier med tilhørende massageøvelser.

Dilemmasplet –3.-6.klasse

6 tv-programmer produceret af DR i samarbejde med DCUM (dansk center for undervisningsmiljø).

Takling

Klassesæt-samling (kan lånes i PUCén). Materialet kombinerer træning af personlige og sociale kompetencer.

Kort og godt

Materiale, der hovedsageligt henvender sig til udskolingen.

Gentofte Kommunes inspirationshæfte: Børns alsidige personlige udvikling

Henvender sig til alle klasses trin med konkrete øvelser til trivselslege.

HANDLEPLAN MOD MOBNING

Hva´ har du gang i?

Interaktiv DVD. Materialet sætter gang i samtalen om konflikter

Forbyggelseskasse og ovenstående materialerne kan findes hos skolens AKTlærere og relationsmedarbejder.
Inklusionskasse og Fri for mobber ikuffert er i alle 0.-3. klasser

Litteraturliste og hjemmesidehenvisninger:

Grundbog mod mobning, Gyldendals Lærebibliotek 2005, Helle Rabøl Hansen

Fællesskab mod mobning. Klassemødet –grundlag for trivsel, Kroghs forlag 2006, Helle Rabøl Hansen

Ikke mere mobning, Dafolo 2006, Helle Rabøl Hansen

Mobning –forebyggelse og løsning, Gunnar Høistad

www.mobbeland.dk

www.sammenmodmobning.dk

www.sikkerchat.dk

www.klassetrivsel.dk

Revideret 2017

<http://www.klassetrivsel.dk/>